

УДК 7.0373.3:628.974.7

НЕОН ЯК ЕЛЕМЕНТ ФУТУРИСТИЧНОГО ДИЗАЙНУ

ЧЕРНЯВСЬКИЙ Костянтин, ЛЕВИЦЬКА Олександра
Київський національний університет технологій і дизайну, Україна

У ході вивчення питання сприйняття неонових ефектів людиною проаналізовані принципи і тенденції, які дають можливість зробити ефективний, неординарний дизайн, який буде не тільки привертати увагу до неону, а й сприйматися як об'єкт мистецтва. Охарактеризовано сфери застосування. Розмірковуючи над створенням об'єкту з ефектом неону, знайдене оптимальне поєднання кольорів, кількісне співвідношення, місце розташування, що здійснює вирішальний вплив на сприйняття людини.

Ключові слова: неон, дизайн, кольорознавство, неоновий знак, контраст, світіння

ВСТУП

Як відомо, колір може залучати і відштовхувати, вселяти відчуття спокою і комфорту або збуджувати і турбувати. Найважливіше значення для привертання уваги має поєднання світла і кольору. Світло кидає виклик людині, закликає його до дії. Саме цим прийомом наділене неонове освітлення, воно добре знайоме тим, хто використовує його в рекламній діяльності. Завдяки різноманітності фарб неону, які за властивостями можна прирівняти до веселки, це явище робить об'єкти у дійсності заворожуваними та привабливими для людського ока.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Актуальною проблемою неонових освітлень є його яскравість. Воно забезпечує помітність підсвічуваного об'єкту, але має здатність перевантажувати увагу. В ході дослідження знайдена грань між достатністю і надмірністю неонових кольорів у дизайні. В деяких випадках використання неону може викликати асоціації з вульгарністю та дешевим бізнесом, але з дотриманням правил кольорознавства та обираючи коректне співвідношення яскравих елементів і нейтрального простору можна досягти не тільки цільного гармонійного образу, але і фантастично-футуристичного дизайну, який є практичним у побуті.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Неон – найбільш привабливий і яскравий представник джерел освітлення у всіх сенсах. За останні 150 років індустрія скляних труб, що світять перетворилася з простих лабораторних експериментів у другій половині XIX століття в індустрію світових масштабів.

До недавня електровакуумна промисловість та наукові лабораторії були єдиними споживачами неону. Але з часом і по сьогодні найпоширенішим використанням неону – є неонові знаки, що мають столітню історію. У 1912 р. вперше неонова вивіска прикрашала фасад маленької перукарні на бульварі Монмартр. А через кілька років попит на світлову рекламу, виготовлену за технологією Жана Клода, дісталася до інших європейських країн і США. [1]

На піку своєї популярності неон віддався в руки низькоякісного використання. Будучи порівняно доступними, неонові знаки у 30-х роках стали синонімом занепалого нічного бізнесу і були стандартним матеріалом рекламування у вікнах перукарень, розважальних місць і барів. Неонові вивіски, знаки і обрамлення в деякому роді і створили Лас-Вегас, коли на квадратний метр покладається три казино, чотири готелі і п'ять ресторанів. Перемагає той, хто світить яскравіше, у кого вивіска помітніше, вище, барвистіше [2].

Том Вулф, американський журналіст і письменник, піонер напрямку «нова журналістика» в літературі, описує Лас-Вегас як *«єдине місто в світі, чий горизонт створений не з хмарочосів, як Нью Йорк, не з дерев, як Уїлбрахам і Массачусетс, а з неонових знаків»* [3].

Ця неонова обгортка передбачала непристойний вміст. У сучасному світі неон – образ, який є символом від модернізму до символу вінтажності, коли неон тільки набирив популярність, футуристи уявляли майбутнє яскравим і наповненим неону, але зараз таким згадується, скоріше, минуле.

Залучені неповторним поглядом і ретро-привабливістю неонів, виробники знаків в старих і нових стилях, передавали свої навички новому поколінню; архітектори використовували неон для акцентування будівель всередині і зовні; художники експериментують у нових напрямках, малюючи світло, щоб створити унікальні абстрактні скульптури.

Художники футуризму були особливо успішними. Головні художні принципи – швидкість, рух, енергія, вони намагалися передати досить простими прийомами. Вони часто розбивали світло і колір на ряд точок або геометричні форми через процес, званий дівізіонізмом (поділом) [3]. Футуризм вплинув на різні рухи сучасного мистецтва 20-го століття, що в свою чергу вплинуло на розвиток графічного дизайну. Художники-футуристи зосередилися на палітрі яскравих, нереальних кольорів. Вони розміщували кольори поруч один з одним для їх емоційного ефекту. Використовували гострі кути і сильні лінії, щоб передати відчуття світла і швидкості. Вони поєднували хаос і безлад в своїх образах, проявляючи нову, урбаністичну, сучасну, технологічно впливову естетику. Футуризм в області дизайну інтер'єру та архітектури – це відображення мрії про далеке майбутнє. Дизайн в стилі футуризму говорить про прагнення до прогресу, сміливості людини. Атмосфера великого космопорту або космічного корабля: строгість, універсальність, мінімалізм у декорі (рис. 1).

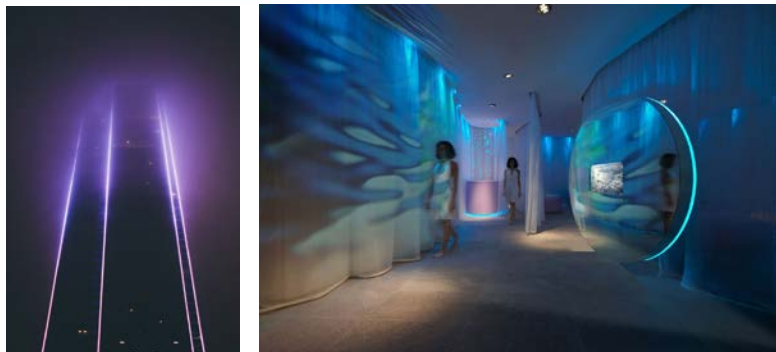

Рис. 1. Неонова архітектура та інтер'єр у стилі футуризм

Щоб дізнатися сучасний погляд на неоднозначне використання неону, було проведено опитування з метою перевірити і простежити основні тенденції на зображеннях, які подобаються людям. Таким чином, нижче приведено статистичний аналіз результатів добровільного анонімного опитування, яке складалося з 5 пунктів, присвячених різним категоріям фотографій реальних інсталяцій, інтер'єру, екстер'єру з вживанням неону:

а) Людей відштовхують написи, які складно читаються, тобто необхідно враховувати інтервал між буквами (кернинг), а також між словами. Слова, які мають світіння, виглядають яскраво, але не чітко, чим далі відстань - тим більше неоновий знак або текст візуально розпливається у плямі. Виходячи з цього неможна нехтувати розподілом простору в тексті.

б) Також відштовхує надлишок яскравого світіння. З усіх фотографій на 90% заповненими неонам, люди віддали перевагу зображенням з меншою завантаженістю яскравими кольорами, ще один висновок зроблений не на користь вогнів Лас Вегаса: в нічний час, безліч реклами на вулиці обтяжує увагу і призводить в роздратування. Однак, секрет Лас Вегаса у тому, що його яскраве освітлення - це вишуканість дизайну та образ винятковості.

в) Замість реклами респонденти віддали свої голоси за підсвічені будівлі, в стилі кіберпанку, яскраві неонові кольори контрастують з темною відчуженою атмосферою футуристичних міст.

Вище наведені особливості сприйняття неонового освітлення дають можливість використати запропоновані рекомендації для того, щоб зробити ефективний, неординарний дизайн, який буде не тільки привертати увагу, а й сприйматися як об'єкт мистецтва.

ВИСНОВКИ

Найскладніше сучасна людина переносить відсутність сонячного світла і яскравих фарб, це тягне за собою певні наслідки, такі як нервові розлади та депресію. Тим не менш, є те, що може бути заміною радості і створити настрій – це неон. Архітектори та будівельники визнають цінність неонів як елемента міської життєздатності і усвідомлять, що похмурість міських центрів зумовлена, зокрема, відсутністю цього барвистого елемента.

У більшості випадків, об'єкти з ефектом світіння є частиною або взаємодіють з поряд розташованими елементами і впливають на них. Володіння закономірностями і принципами колірного сприйняття розширює можливості дизайнера, його прийомів для реалізації поставлених завдань на проектному рівні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Джейн Е. Бойд Пожежа темно-синього світла: історія неону/ Джейн Е. Бойд, Д. Рукер // Chemical Heritage – 2012. Т. 30. – №2. – С. 20-25.
2. Девіс Пол Р. Неон: добрий, поганий, потворний / Девіс Пол Р. // Identity. – 1991. – №2 – С. 56-59.
3. Alfred H Barr, Jr. Filippo Tommaso Marinetti / Alfred H Barr, Jr // Museum of Modern Art (New York, N.Y.) – [Electronic resource]. – Mode of access : (дата звернення 23.12.2017)

LEVYTSKA O.

NEON AS ELEMENT OF A FUTURISTIC DESIGN

During the studying process of this subject of person's neon perception, there were analyzed principles and tendencies which give us possibility to make effective and extraordinary design, which would not only attract attention, but being accepted as a piece of art.

And also, as a part of work, spheres of neon usage were characterized.

Thinking about creation of object with neon effect, was found optimal combination of colours, quantum proportion, place, which makes the final impression for person's perception.

Key words: *neon, design, colour studying, neon sign, contrast, glowing.*